

Atari 520 STFM ja Superpack

●● *Se ei ole yksi eikä kaksi Ataristia, joiden hermot ovat ratkenneet 520 ST:n johtoviidakossa. Erillinen levykeasema ja virtalähteet sekä koneelle että levykeasemalle ovat luoneet koneen taakse sellaisen sekamelskan, että sen setviminen voittaa keskiverto seikkailupelin kirkkaasti.*

Eniten kateutta Atari 520 ST:n omistajien keskuudessa on herättänyt malli 1040, jonka kotelo sisältää sekä levykeaseman että virtalähteen. Nyt Atari on kuitenkin ottanut opikseen ja pakannut 520:n 1040:n kuoriin muutamien mukavien lisämaustein.

Vaan miten uusi ST uusine vauhtiraitoineen pärjää markkinoilla, jos sitä verrataan vanhaan ST:hen, tai mikä mielenkiintoisinta — Amigaan?

Yhdessä nykyissä

Suuren osan kotitietokoneista ostavat varsinaisen käyttäjän vanhemmat. Monille heistä ajatuskin usean laitteen yhteenkytkemisestä tuntuu mahdottomalta — telkkaria virittämäänsäkin kutsutaan vaimon serkkupoika Haukiputaalta. Tuloksena on ollut vuosien mittaan melkoinen etu Amigalle ST:n tappioksi.

Siispä uudessa ST:ssä kaikki on pakattu samoihin kuoriin. Valittavasti kuoret ovat samasta muotista kuin vanhan 1040:n, eli tulos on Amigan tapaan varsin leveä ja raskas. Sieluni silmin saa-

tan vain uneksia MegaST:n kuoriin pakatusta 520:stä.

DOS-sopivat levykkeet

Levykeasema on kaksipuolinen eli sen tallennuskapasiteetti on 720 kilotavua. Aseman suurimpana etuna on se, että se kykenee käyttämään PC:llä formattoituja levykkeitä, eli tieto liikkuu järjestelmästä toiseen todella sulavasti. Tästä on etua, koska monet ST:n ohjelmistot käyttävät yhteen samoja tiedostoformaatteja kuin vastaavat PC-ohjelmistot (!!!)

Esimerkiksi Nirvi tekee kuvia koto-ST:llään ja tulostaa ne toimituksen Postsript-laserilla, joka on kiinni PuuCee-koneessa käyttäen samaa levyä kummassakin koneessa. (Eli ST:llä kirjoittavat: kuvat mukaan, formaatti mieluiten .IMG, .GEM, Postscript.)

Sääli vain, että ST:n toimitukset aloitettiin taannoin yksipuolisella levykeasemalla. Edelleenkin kaikki softa on survottava 360 kilotavuun. Amigistihan saavat nauttia 880 kilotavun pelilevykkeistä. Atari tekisi todellisen kult-

tuuriteon vaihtamalla yksipuoliset levyasemat uusiin edulliseen avelihintaan.

Kolme eri näyttövaihtoehtoa

Yksi STFM:n parhaita piirteitä on sen kyky hyödyntää useita erityyppisiä näyttölaitteita. Pelikäyttöön sopii tavallinen televisio, jolle STFM:stä löytyy liitäntä vakiona. Amigaanhan sen joutuu erikseen ostamaan.

Himopelurit voivat ostaa itselleen värimonitorin. Hyötykäyttäjät iloitsevat ST:n valkomustasta positiivinäytöstä, joka on huomattavasti isompi kuin esimerkiksi perus-MacIntoshin tavallisiin keuhuttu näyttö. Optimikoonpanossa olisikin mielestäni televisio pelikäyttöön ja positiivimonitori vakavampia sovelluksia varten. Ohjelmien kirjoittaminen on positiivinäytöllä harvinaisen mukavaa puuhaa.

Muistia ja musiikkia

Oheislaitteita ST:lle löytyy lähes joka lähtöön, mutta ongelmana

Atari 520 STFM

Hinta:	3990 markkaa Superpackin kanssa
Peruskokoonpano:	Keskusyksikkö, hiiri, 720kt/3,5" levykeasema.
Maahantuoja:	X-Computer
Puhelin:	90-661 700
Proessori/kellotaajuus:	MC68000 / 8 MHz
ROM/RAM — MaxROM/MaxRAM:	192kt/512kt-320kt/4Mt
Rivejä x sarakkeita:	40/80 x 25 kpl
Grafiikkapisteitä:	320x200 - 640x400 kpl
Värejä:	enint. 16 kpl 512:sta
Äänigeneraattorit:	3 kpl + kohina
Näyttöliitännät:	RGB, Monochrome, RF (TV)
Muut liitännät:	Centronics, RS-232C, kiintolevy, MIDI, 2 x peliohjain, moduuli

on niiden korkea hintataso. Etenkin kiintolevypuolella tekee helpposti vertailuja kilpailun kiristämisiin PC:n massamuistimarkkinoihin. Toivoa sopii, että Atarin uusi maahantuoja onnistuu haalimaan siipiensä suojiin myös muiden valmistajien Atarille tekemiä oheistuotteita.

Musiikkipuolella ST on MIDI-liitännänsä ansiosta melkoinen velho. Useat ammattimuusikot ovat siirtyneet käyttämään ST:tä

syntetisaattoreidensa ja äänenmuokkaimiensa ohjaukseen juuri sisäänrakennetun MIDI-tuen ja sitä hyödyntävän erittäin laajan ohjelmistotarjonnan vuoksi.

Myös muistia voi kasvattaa moneen megatavuun asti, mutta se vaatii laitteen kuorien avaamista. Moni näppärä ataristi on laajentanut koneensa muistia pienin kustannuksin. Toki ST:n muistin saa laajennettua maahantuojan huollossakin.

Superpack vai Boringpack?

Ruotsista suomeksi

Artikkelin kirjoitusvaiheessa STFM:n sisältä löytyi ROM-muistista ruotsinkielinen GEM-käyttäjälähtöinen. Onneksi koneen mukana tulee myös ohjelma, joka kääntää järjestelmän viestit suomeksi. Tästä seuraa tosin ylimääräinen levykeenvaihto. Atarin poliittikkana tuntuu olevan laatia joka maahan oma käyttöliittymänsä.

STFM:n mukana tulee aloittelijan levyke, josta löytyy demo Lotus 1-2-3 -yhteensopivasta LDW-Powerista, 1st Word -teksturi, vi-rustappaja, MS-DOS-tyyppinen komentotulkki ja paljon muuta näppärää.

ST:n graafinen käyttäjälähtöisyys on onneksi paljon tehokkaampi kuin esimerkiksi Amigan Workbench. Se käsittelee ikkunoita ja valikoita todella rivakasti, ja teksti-ilissa (tiedostot ja hakemistot näkyvät ikkunoissa teksteinä — ei kuvina) kaikki tarpeelliset hakemistot mahtuvat näytölle kerralla. Myös tiedostojen siirtely sujuu huomattavan sujakaasti.

Suosittelien

Uuden maahantuojan myötä Atarin markkinointi on muuttumassa aiempaa hyökkävämmäksi. Nyt pikku-ST:t nähdään kotikoneina, ja niitä tullaan työntämään sinne väellä ja voimalla. Myös ohjelmistotarjontaa laajennetaan. Markkinoilla on nyt kaksi keskenään kilpailevaa tuotetta.

Parasta uudessa ST:ssä onkin sen hinta. Kun katsoo, mitä muuta mikromarkkinoilta tällä rahalla saa raavittua kokoon, ei voi kuin ähkäistä hämmästyksestä. □

NIKO NIRVI

tava kerää-pompi **Starquake** täynnä vilkkaita spritejä. Levyn kuitenkin kruunaa **Xenon**. Tämä Bitmap Brothersien esikoinen onkin jo sellainen legendaarinen ampumapeli että ok-sat pois. Vaikeusaste on taas kyllä melkoinen

K-levykeeltä löytyy Steve Bakin tiedemiestenpelastus/ampumapeli **Return to Genesis**, joka pelinä ei ole kuin keskinkertainen liian vaikeutensa vuoksi. Pelin tavoite olikin aikoinaan todistaa, että ST:llä voi tehdä hypernopean 16-värisen parallaksiscrollauksen. **Zynaps** on ammattitaitoisesti tehty vaikea horiscrolliamuskelu. Superpackiin onkin nähtävästi koottu kaikki vaikeanpuoleiset shoot'em-upit.

Ja eräänlaisena sokerina pohjalla tarjoaa L-levyke mahdollisuuden istua vaikka minkä makean urheiluauton rattiiin erittäin tunnetussa ja myydyssä pelissä **Test Drive**. Henkilökohtaisesti en ole koskaan pitänyt **Test Drivestä**, mutta Suuri Yleisö on käynyt koeajolla pelikauppiasta ilahduttavien määrin.

Pelien lisäksi Superpackista löytyy integroitu hyötyohjelmakokonaisuus **Organiser**, joka kyllä kelpaa satunnaisesti käyttöön. Lisäksi levyllä on **ST-Tour**-opetusohjelma ST-novii-seille.

Kokonaisuutena Superpack on yl-lättävinkin hyvä paketti. Pelit ovat luonnollisesti vanhoja, mutta 21 pelistä 11 on hyviä, 6 keskinkertaisia ja 5 enemmän tai vähemmän roskaa. Ehkä pahin puute on keskittyminen pelaajakaartin nuorempaan päähän: jokin kelpo strategiapeli tai simulaattori olisi vielä sopinut joukkoon. □

Taulukko 1. Superpackissa tulevat pelit.

●● **"Psst. Poika, osta ST!" "Emmää ny oikein..." "Osta nyte. Saat 21 peliä kaupan päälle ja hyötyohjelmiä!" Mutta millaisia pelejä ST-kylkiäinen Superpack sisältää? Halpaa roskaa vai kovaa kamaa?**

Tietysti Superpackin pelit ovat jo vanhoja. Paketin puolustukseksi on kuitenkin sanottava, että itse Packin on vanha, ja ilmestyessään sen sisältämät pelit olivat suhtkoht uusia.

Levyke A alkaa lupaavasti. **Arkanoid II-Revenge on Doh** kuuluu sarjaan paremmanpuoleiset arkanoidit. Dohin ainoa heikkous on tekninen kömmähdyks, jonka ansiosta pallon päivitys rasittaa silmiä. Levyn toinen peli, klassisen Wizballin 16-bitinen versio, toimii yllättävän hyvin.

Hyvä sarja ei katkea kakkoslevylläkään. Mainio versio rantakirppurallipelistä **Buggy Boy** kuuluu paremman puoleisiin arcadekäännöksiin, ja bonuksena levyllä on kiva **Ikari Warriors**.

Myös C-levykeellä löytyy hyvää tavaraa. **Beyond the Ice Palace** on ihan OK Ghosts'n Goblins -tyyppinen peli, jossa tosin vaikeusaste on väännetty varsin korkealle. ST-versio **Thrustista** sisältää uusia kenttiä, muuten peli on samanlainen kuin kasibittiversiotkin. **Thundercats** on reipas ja mielenkiintoinen hakkaus-peli, jossa kyllä alkaa jo ikä näkyä.

Mutta sitten...Levy D ja **Marble Madness**. Ainoa hyvä versio tästä klassikosta on jo klassinen Amiga-versio, tämä ST-versio on heikon näköinen, buginen ja tavattoman epäpelattava. Pallo menee enimmäkseen minne itse tahtoo eikä kiinnitä hiiren ohjeisiin mitään huomiotia. Formatointipinoon tämä!

Samaan pinoon voi lempata E-levynkin. **Chopper X** on standardi vertikaalisesti scrollaava ammuskelupeli, ja Roadwars on paitsi tylsä myös

teknisesti heikohko ammuskelu. **Mousetrap** on Manic Miner -kopio, jolla on korkeintaan nostalgia-arvoa.

Quadralien on aivoja rassaava peli, joka kuitenkin **Xor/Boulderdash**-maisuuudessaan ohittaa minun pelisektorini niin kaukaa etten viitsi enempää kommentoida. **Black Lamp** on kohtalaisen yksinkertainen, mutta graafisesti näyttävä ja pelattava lampunkeräily-toimintaseikkailu.

Ranarama taas on melkoisen hauska ja monipuolinen Gauntlet-variaatio.

Eddie Edwards Super Ski sisältää neljä taidokkaasti tehtyä suksiin perustuvaa liikuntatapahtumaa eli pari pujottelua, syöksylaskua ja tietysti mäkihyppyä Englannin nykyisen maineella ratsastaen. Seuraavalta levyltä ponnahtaa kaavamainen, mutta pelat-

Arkanoid-Revenge of Doh	★★★★
Beyond the ice palace	★★★
Black Lamp	★★★★
Buggy Boy	★★★★★
Chopper X	★★★
Eddie Edwards Super Ski	★★★★
Ikari Warriors	★★★★
Marble Madness	★★
Mousetrap	*
Quadralien	★★★★
Ranarama	★★★★
Return To Genesis	★★★★
Roadwars	*
Seconds Out	*
Starquake	★★★★
Thrust	★★★★
Thundercats	★★★★
Wizball	★★★★
Xenon	★★★★★
Zynaps	★★★★